

Hospodin je síla má a štít můj, mé srdce v něj doufá. Zachraň svůj lid a žehnej dědictví svému, buď mu pastýřem a nes jej na ramenou už napořád! (ze Ž 28)

Žalm 28,1-6: *K tobě, Hospodine, volám, nebud' ke mně hluchý, skálo moje. Neozveš-li se mi, budu podoben těm, kteří sestupují v jámu. Vyslyš moje prosby, k tobě o pomoc teď volám, pozvedám své ruce k svatostánku tvé svatyně. Mezi lidmi svévolné mě nezařazuj, mezi pachatele ničemností. S bližním rozmlouvají o pokoji, ale v srdci mají zlobu. Nalož s nimi podle jejich skutků, podle jejich zlého počínání. Nalož s nimi podle díla jejich rukou, podle zásluhy jim odplat'. Když jim nezáleží na Hospodinových skutcích a na díle jeho rukou, rozmetá je a víc nezbuduje. Požehnán buď Hospodin, že vyslyšel mé prosby!*

Mt 3,16-4,1: *Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla.*

I. Zlo

Ve vyznání víry říkáme, že věříme v Ježíše coby Božího syna a že trpěl a sedí teď po pravici Otce a má pravomoc soudit, jaký kdo je nebo byl. Bůh chtěl lidi přivést k dobrému cíli (kterému říkávame třeba spasení) a chtěl to už odedávna, ale byla s tím z lidské strany vždycky nesnáz. A tak se v evangeliích vypráví další dějství toho příběhu, totiž jak to přišel přiblížit Ježíš – tak, aby to lidi měli na dotek a názorně.

Ježíš je milovaný a vyvolený Boží syn. Tak to o něm při křtu řekl Bůh. Hned na to se vypráví, jak se ocitl na poušti. Tam se ukáže, co se může dít, když člověk, kterého Bůh má rád, narazí na těžkosti. Boží láska ho provází, ale před těžkostmi a pokušením ho neuchrání. I Ježíš přece musel nést normální těžkosti, na které člověk v životě naráží: aspoň

víme, že je v pořádku, když se s nějakým pokušením potkáme. Nedá se tomu vyhnout – a musíte se rozhodnout, jak s ním naložíte.

V tomto případě nešlo o ledajaké těžkosti, tady je obstaral sám ďábel. Slovo ďábel označuje něco jako koncentrované zlo, jemuž je těžké se ubránit. V běžném životním provozu na tu stoprocentní sílu zla asi nenarazíte, ač i to se může stát, ale mnohokrát se s ním potkáte v trochu naředěné podobě. Nejspíš tak, že uvidíte něčí odpudivé a zlé jednání, ale vlastně pro něj máte trochu pochopení, přinejmenším pro důvody, proč ten člověk tak jedná. To není špatně, chápat pohnutky druhých je potřebné, ale to neznamená, že souhlasím i s tím odpudivým jednáním nebo že po něm dokonce sám sáhnu.

Svět není černobílý ani lidé nejsou jen úplně dobří nebo úplně špatní a bývá nesnadné se v tom vyznat. V tomhle světě, kde se smíchala černá s bílou do divné šedé mlhy, se snadno zabloudí. Tím spíš, že jakýsi vzorek zla, naředěný z toho děsného koncentrátu, máme v sobě všichni, já i vy.

II. Chléb

Na poušti to tedy ďábel zkoušel na Ježíše. Co třeba nadělat z kamenů chleby? Hladových je po světě až běda, vyvolený Boží už má taky hlad, ty šutry tu chybět nebudou... Ten nápad nevypadá zle a nikomu to snad neublíží. Háček je v tom, že to je návrh toho koncentrovaného zla: v první chvíli mě vůbec nenapadne, jak by se to zlo mohlo projevit, když jde o dobrou věc. Ale to už tu bylo mnohokrát, že někdo chtěl vynalézavě napravit svět, jenže cesta do pekel bývá prý dlážděna dobrými úmysly, které dopadly jinak, než měly... Ten ďábelský návrh vypadá neškodně a lidumilně, a přece ho Ježíš odmítne. To proto, že člověk je víc než jeho vlastní lidské potřeby. Moje lidská důstojnost je dána tím, že mě Bůh stvořil a provází, a ne tím, jakou jsem si obstaral obživu a kolik jí je.

Když ten koncentrát někdo trochu naředí a když vám ho nabídne, připoutá vaši pozornost třeba hlavně k tomu, kolik co stojí a kolik čeho potřebujete a na co máte právo. Proč ne, není žádný hřích se o to starat. Ale neumějte se samým staráním, co budete jíst a co pít a co si oblékat, řekl jednou Ježíš, a spolehněte se na Boha, že na vás nezapomněl, a vy zas nezapomeňte na spravedlnost jeho království a dejte jí před tím ostatním přednost.

III. Písmo

Ďábel nechá poušť pouští, vezme Ježíše na střechu Božího chrámu a začne tam recitovat žalmy, přesněji řečeno jeden. Recituje ho tak, aby to vyznělo, že když vás Bůh má rád, tak vás ochrání, i kdybyste odtamtud skočili. Lidi tomu nebudou chtít věřit, tak jim dokaž a sobě taky, že Bůh funguje!

Přesvědčit lidi, že Bůh funguje, na tom nic špatného není a bude jim to k užítku – jenže ne takhle, zas je to návrh tamtoho zla. Naředený ho potkáte v nápadech, jak Boží moc přece jen dokázat. Posměváčci volali na Ježíše, ať uteče z kříže, když je ten mocný zachránce, a neudělal to. Jestli někdo potřebuje k víře nějaké pěkné důkazy a úkazy, co s tím naděláte? Dodáte ty úkazy? Ježíš to neudělal. Největší zázrak je Boží milosrdenství, které z nás dělá jeho lid, a to se žádným úkazem stejně dokázat nedá. Dá se jen trpělivě a s láskou tvořit to společenství, jehož základem a tmelem je milosrdenství.

IV. Moc

Když společenství, tak společenství, povídá ďábel, ale víš jak to s lidmi je a že s nimi po dobrém nepořídíš. Tu zkušenost získáte snadno a není povzbudivá. Co to vzít po zlém? nabídne ďábel. I tento nápad potkáváme už naředený, aby ho šlo spolknout: že když je to pro dobrou věc, trochu se pravidla musejí ohnout nebo úplně pomínout, lidi pevnou

rukou srovnat do latě, tu přimhouřit oči, tam podmáznout, naslibovat, pohrozit, sem tam kapku zalhat, však víte.

Jenže lhaním se pravda neprosadí a ďábelské metody přinesly už hodně zla, ale dobro sotva. Svět není ďáblův záhumenek – svět patří ani ne nám, ale Bohu. Leckoho spoutává starost, jak se v něm dostat k moci: Ježíš odpovídá, že službou Bohu a druhým lidem, a to vás z těch mocichtivých pout zase pustí ven a rázem líp uvidíte, co je lidská důstojnost a svoboda.

V. Žalm

K tobě, Hospodine, volám a prosím: Nezařazuj mě mezi lidi, co páchají ničemností. Mezi ty, kdo s bližním rozmlouvají o pokoji, ale v srdci mají zlobu. Je nepříjemné s nimi být, a když se proderou k moci, jde z nich strach. Chraň mě, Bože, ať nejsem taky takový nebožtík zaživa, hluchý ke tvému slovu. Dej jim zažít, co připravili druhým. Když jim nezáleží na díle tvých rukou, pomoz, ať se k nim nepřidám a ať unesu nesnáze, které z toho vzejdou. A když se potkám s pokušením, podepři mě, ať se rozhodnu moudře, a když to moudré nebude, zahrň mě prosím svou odpouštějící láskou. Amen.

požehnání

Sílu hledejte v Boží, nikoli v lidské moci. A nebojte proti lidem, ale proti prastarým i úplně novým ďábelským svodům, které si člověka umí podmanit.

Opásejte se do toho zápasu pravdou a obrňte se spravedlností. Obujte se tak, abyste mohli kdykoli vyrazit do služby evangeliu pokoje, a proti těm ďábelským svodům si vezměte štít víry.

Žijete ve světě, s kterým si nebezpečně pohrává zlo, ale nepatříte mu – to ať vás chrání jako přílba. A jako meč nechť vám slouží to, co říká Bůh. Ať vás jeho milost vysvobozuje ze smutku, strachu a beznaděje a jeho láska ať vás provází vším: tím, co vás tíží, i co vás těší. Pokoj vám. Amen.